

78494 - Lokanta sahibinin Ramazan'ın gündüzünde oruç tutmayanlara ve kâfirlere yemek satması câiz midir?

Soru

Ben, yabancı bir ülkede ikâmet etmekteyim ve burada küçük bir lokantam bulunmaktadır. Oruç tutmayan bazı müslümanlar -ki bunların sayısı pek çoktur- öğle vaktinde benim lokantamda yemek istiyorlar. Bu oruç tutmayan kimselere ve gayri müslimlere yemek satmanın hükmü nedir?

Detaylı cevap

Birincisi:

Kâfir olan ülkelerde ikâmet etmekten sakınmak gerektiğini daha öncesitemizde birçok sorunun cevabında zikretmiştik. Zirâ bu durum, müslümanın dînî ve âilesi üzerindeki tehlikesi büyüktür. Çünkü müslüman, çocuklarına arzuladığı İslâmî terbiyeyi vermeye gücü yetmemektedir. Müslümanın, bu kâfir ülkelerde ikâmet etmek için çalışmasını bir mazeret olarak gösteremez.

İkincisi:

Sorunuza gelince, bilmelisiniz ki, Ramazan'ın gündüzünde birisine yemesi için yemek takdim etmeniz câiz değildir. Ancak hasta veya yolcu gibi oruç tutmaması konusunda mazeret sahibi olan kimseler bunun dışındadır. Bu hükümde kâfir ile müslüman arasında hiçbir fark yoktur. Oruç tutmayan müslüman, oruç tutmakla muhataptır/emrolunmuştur. Oruç tutmamakla Allah Teâlâ'ya ve elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e karşı gelmiştir. Ramazan'ın gündüzünde onun yeme ve içmesini sağlamak ise, günah ve düşmanlıkta onunla yardımlaşmak ve işbirliği yapmak demektir.

Yine kâfir de oruç ve diğer hükümlerle muhataptır/emrolunmuştur. Fakat bunlardan önce kelime-i şehâdeti telaffuz etmek ve İslâm'a girmekle muhataptır/emrolunmuştur. Kıyâmet

günü olunca kâfir küfründen ve yerine getirmediği İslâm'ın diğer hükümlerinden dolayı azap görecek ve cehennemdeki azabı artacaktır.

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Muhakkiklerin ve çoğunluğun üzerinde olduğu doğru görüşe göre kâfirler de İslâm dîninin hükümlerini yerine getirmekle muhataptırlar. Buna göre müslümanlara haram olduğu gibi, kâfirlere de içki içmek haramdır." ("Sahih-i Müslim Şerhi"; c: 14, s: 39)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin-:

-Kâfir, dînî hükümlerle mükellef olmadığı halde kıyâmet günü nasıl hesaba çekilecektir?

Diye sorulduğunda o şöyle cevap vermiştir:

"Bu soru, yanlış bir anlayış üzerine kurulmuştur. Çünkü kâfir kimse, mü'minin yerine getirmekle yükümlü olduğu dînî vecibeleri yerine getirmekle sorumludur. Fakat kâfir kimse, dünya hayatında bunu yerine getirmek zorunda değildir.

Kâfir kimsenin (kıyâmet günü) dînî vecibeleri yerine getirmekle yükümlü olduğuna Allah Teâlâ'nın şu emri delâlet etmektedir:

[1] [سورة المدثر الآيات: 39-46]

"Ashab-ı yeminden (dünyadan îmânlı olarak göç edip âhirette hesap defterlerini sağ taraflarından alan cennetlikler) dışında (herkes yaptığı işlerin rehini ve esîri olacaktır). Onlar cennetlerde birbirlerine mücrimlerin (kâfirlerin) hallerini soracaklar: Sizi cehenneme sürükleyen (ve onun yakıcı ateşini tatmanıza sebep olan şey) nedir? Onlar şöyle cevap verecekler: Biz (dünya hayatında) namaz kılanlardan değildik. Yoksulu doyurmazdık. Bâtil sözlere dalanlarla beraber biz de dalardık. Bu hesap gününü yalan sayardık." (Müddessir Sûresi: 39-46).

Şayet onlar, namaz terketmek ve yoksulları doyurmamak sebebiyle (cehennemde) azap olunmasalardı, kendilerini cehenneme götüren şeyleri zikretmezlerdi: Bu da onların

İslâm'ın hükümlerine muhatap olduklarına ve onların da (müslümanlar gibi) İslâm'ın hükümlerini yerine getirmekle mükellef olduklarına delâlet etmektedir.

Aynı şekilde bu, yukarıda zikredilen Kur'an'daki delilin ve aklın gereğidir. Öyle ki Allah Teâlâ mü'min kulunu, İslâm dîninden bir farzı ihlal edip onu yerine getirmediği zaman cezalandırıyorsa, kâfir kulunu (aynı şeyi yaptığı halde) nasıl cezalandırmasın?

Hatta ben şunu da ilâve ederek derim ki, Allah Teâlâ, kâfir kuluna bahşettiği yiyecek, içecek ve diğer her türlü nimetten dolayı kendisini cezalandıracaktır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[2] [سورة المائدة الآية: 93]

"Îmân edip iyi davranışta bulunanlara, bundan böyle Allah'a karşı gelmekten sakındıkları ve îmânlarında sebat ile iyi davranışta bulunmaya devam ettikleri, sonra takvâları ve îmânları sağlamlaşıp kökleştiği, daha sonra da bu takvâ ile beraber, başkalarına iyilik eden ve her yaptığını güzel yapan ihsan mertebesine erdikleri takdirde, daha önce yeyip içtiklerinden dolayı kendilerine bir günah yoktur. Allah da böyle güzel davrananları (ihsan mertebesine ulaşanları) sever." (Mâide Sûresi: 93).

Âyetin delâlet ettiği şey (mantûk); mü'minlerden, haram kılınmadan önce yeyip içtikleri şeylerden günahın kaldırılmasıdır.

Âyetin mefhumu (âyetten anlaşılan) ise; yiyip içtikleri şeylerden kâfirlerin günaha düşmeleridir." (Muhammed b. Salih el-Useymîn; "Mecmû'u Fetâvâ İbn-i Useymîn; c: 2, soru no: 164)

Buna göre müslümanın, Ramazan'ın gündüzünde gayri müslime yemek tekdîm etmesi câiz değildir. Çünkü kâfirler de İslâm'ın hükümlerini yerine getirmekle mükelleftirler.

"Nihâyetu'l-Muhtac" (c: 2, s: 274) kitabının yazarı, âlimlerin, Ramazan'ın gündüzünde kâfirlere yemek satmanın haram olduğu hükmüne vardıklarını belirtmiştir.

Bu konuda ([49694](#)) nolu sorunun cevabına bakabilirsiniz.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

الحاشية السفلية

الحاشية السفلية

- إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ﴿39﴾ فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿40﴾ عَنِ الْمُجْرِمِينَ ﴿41﴾ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ﴿42﴾ قَالُوا
لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ﴿43﴾ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمِ الْمَسْكِينِ ﴿44﴾ وَكُنَّا نَحُوسُ مَعَ الْخَائِضِينَ ﴿45﴾ وَكُنَّا نَكْذِبُ بِيَوْمِ
﴿الَّذِينَ﴾ ﴿46﴾
- لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعَمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا
﴿2﴾ وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (93)